

HET GROENE GENOOTSCHAP

Voor meer biodiversiteit rond Ekenstein en Groot Rusthoven

De eerste Nieuwsbrief

Het Groene Genootschap is een werkgroep, die zich bezighoudt met de natuurontwikkeling in het gebied rond het landgoed Ekenstein en de borg Rusthoven vlakbij Appingedam. Om de biodiversiteit (soortenrijkdom) daar te versterken zetten we in op de samenhang tussen de verschillende deelgebieden. Het Groene Genootschap is opgericht in 2023. Dat jaar was vooral gericht op oriëntatie, verkenning en het leggen van contacten. In deze nieuwsbrief blikken we terug op deze activiteiten en kijken vooruit met plannen voor de toekomst.

In gesprek

Het afgelopen jaar hebben de leden van het Groene Genootschap gesprekken gevoerd met alle grondeigenaren in het gebied. Daarbij ging het vooral over het beheer van de terreinen. Hoe worden de natuurgebieden nu beheerd en wat zijn de plannen voor de toekomst? Juist dat laatste is interessant, want onze werkgroep streeft naar meer samenhang in het beheer van het h ele gebied. De gesprekken met de gemeente leverden direct resultaat: de bermen rond en door het gebied worden voortaan ecologisch beheerd!

Insektenhotels

In het vroege voorjaar zijn er twee kleine insektenhotels geplaatst. Eén hotel staat onder aan de heuvel bij de grote vijver. De andere staat in de hooilanden vlak bij de oude steenfabriek. Na twee maanden bleek bijna de helft van de kleine kamers bezet. Komend voorjaar komen daaruit hopelijk veel jonge bijen en wespen tevoorschijn. Deze proef lijkt nu al zo geslaagd, dat er plannen zijn om meerdere grotere insektenhotels in het gebied te plaatsen.

Subsidie!

Van de Gemeente Eemsdelta hebben we het afgelopen jaar subsidie gekregen om de biodiversiteit rond Ekenstein en Rusthoven te vergroten. Het gaat om geld uit het zogenaamde “Wijkbudget” en “Bewonersinitiatieven”.

We gaan de subsidie besteden aan inventarisaties, onderzoek, educatie, beheer, promotie en advies. Misschien heeft u de insektenhotels in het gebied gezien. Deze voorzieningen worden betaald van het subsidiegeld.

We bedanken de gemeente voor het in ons gestelde vertrouwen. De komende tijd zullen we in de nieuwsbrieven uitleggen waaraan het subsidiegeld besteed wordt.

Hooiweide

Rondom Ekenstein en Rusthoven ligt een aantal hooiweiden. Deze weiden zijn jarenlang gemaaid en gehooid. Bijzonder is dat er geen kunstmest en geen natuurlijke mest werd opgebracht. Daardoor is de biodiversiteit daar veel groter dan in andere weilanden in Groningen. Deze weilanden zijn een bewijs, dat er voor de biodiversiteit in weilanden en hooilanden op kleigrond meer mogelijk is dan veel mensen denken.

Het afgelopen jaar hebben we deze soorten geïnventariseerd. De komende jaren willen we proberen om de soortenrijkdom te vergroten door inheemse soorten in te zaaien. In de komende nieuwsbrieven houden we u op de hoogte van de resultaten. Ook willen we aandacht geven aan een aantal bijzondere soorten planten en dieren die in het gebied voorkomen.

Inventarisaties

Als je wil weten hoe de natuur er voor staat in een gebied geldt: “meten is weten”. In het voorjaar hebben vogelaars onderzocht hoeveel soorten vogels in de terreinen broeden. Dat viel niet tegen: de teller stond tenslotte op 46 soorten broedvogels. Soms waren er verrassingen: in de oude boomgaard bleek de roodborsttapuit te broeden, een soort die hier al poosje verdwenen was. Andere nieuwkomers waren de groene specht en de ooievaar. En er is vorig jaar meer onderzocht. Zo is er ook gekeken welke soorten vleermuizen er rond Ekenstein en Rusthoven rondvliegen. De dwergvleermuis bleek de winnaar. Volgend jaar proberen we meer te weten te komen over de planten en de insecten die in ons gebied voorkomen.

Natuurwerkdag

Veel wandelaars kennen de oude boomgaard vlak bij het landgoed Ekenstein. Er staan maar liefs 65 fruitbomen. Door allerlei oorzaken werd de boomgaard de laatste jaren wat verwaarloost. Op veel plaatsen rondom de vruchtbomen stonden het gras en de kruiden meer dan een meter hoog. Daarom staken een aantal vrijwilligers tijdens de Natuurwerkdag op 2 november de handen uit de mouwen. Een team van Staatsbosbeheer maaide eerder een groot deel van de boomgaard. Tijdens de werkdag werd het maaisel bij elkaar geharkt en verzameld. Gelukkig kregen we veel hulp bij het (machinaal) afvoeren van al het gras. Uiteindelijk hebben medewerkers van de gemeente het maaisel opgehaald

Steenfabriek Rusthoven

De ruïne van de voormalige steenfabriek Rusthoven en het omliggende terrein is sinds 2019 in het bezit van Het Groninger Landschap. Het is één van de weinige overgebleven ringovens in de provincie. Steeds meer vleermuizen weten die ringoven te vinden om in te overwinteren. In de nieuwe boomgaard achter de fabriek groeien de jonge fruitbomen goed. Het is de bedoeling dat er in die boomgaard volgend jaar weer meer bloeiende wilde planten te zien zijn. Daarvoor moet het terrein eerst gemaaid en daarna ingezaaid worden.

Overwinteren in Ekenstein

In de winter zijn er ook in ons gebied wat minder vogels. Een groot aantal soorten trekt weg. Veel vogels vliegen naar het warme zuiden, andere blijven dichterbij huis. Maar tegelijkertijd komen vanuit Scandinavië en Rusland allerlei overwinteraars naar ons land. Grote groepen kolganzen zitten vaak in de weilanden tegenover Rusthoven. In de boomgaard kun je kramsvogels zien, die de overgebleven appels opeten. En in de grote vijver bij de heuvel in Ekenstein overwinteren ieder jaar een hele groep Grote Zaagbekken. Even gaan kijken...

Aanpak landgoed Ekenstein

De afgelopen jaren is het landgoed Ekenstein enigszins verwaarloost en daardoor is er sprake van behoorlijk wat achterstallig onderhoud. Om daar structureel verandering in te brengen heeft de gemeente Eemsdelta daar veel onderzoek laten uitvoeren. Deskundigen namen het hele park onder de loep, wat uiteindelijk resulteerde in een groot verbeterplan met de nadruk op het herstel van de oude Roodbaardtuint. Dit zogenoemde Masterplan is in de zomer van 2024 vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Eemsdelta. Er is daarna gewerkt aan een Voorlopig Ontwerp door de gemeente, een landschapsarchitect en andere deskundigen om in aanmerking te komen voor een provinciale subsidie voor erfgoed. Komend voorjaar moet blijken of deze subsidie wordt toegekend. Op een aantal plaatsen gaat het park dan behoorlijk op de schop. Daarom is het belangrijk dat vaste bezoekers en omwonenden goed geïnformeerd worden over al deze werkzaamheden. Dat is de reden dat de gemeente op **13 maart** a.s. een informatiemarkt organiseert, die wordt gehouden in **Kabzeël in Appingedam van 16.00 tot 20.00 uur**. Er is daar gelegenheid om over de plannen te spreken met de ontwerpers en vertegenwoordiger van de gemeente. Ook de leden van het Groene Genootschap zijn daar met een kraampje vertegenwoordigd. Hopelijk tot dan!

Reageren op deze nieuwsbrief? Stuur een mailtje naar info@hetgroenegenootschap.nl

